

полягає в послідовній заміні планової (базової) величини кожного із взаємодіючих чинників фактичною і в порівнянні результатів, які послідовно одержують при кожній такій заміні. Відносний вплив окремих чинників на зміну аналізованого показника розраховується шляхом ділення абсолютного впливу кожного фактора на базову величину прибутку і множення отриманого результату на 100. Для визначення структури такого впливу необхідно величину впливу кожного чинника поділити на загальний приріст прибутку в звітному періоді стосовно базового [1, с.46-47].

Наведений підхід до чинникового аналізу прибутку дає можливість визначити вплив виробничого устаткування і ефективності його використання на загальну зміну даного показника за будь-який період роботи підприємства, а також використати отриману аналітичну інформацію для прийняття оптимальних управлінських рішень щодо подальшого розвитку даного підприємства та забезпечення його конкурентоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Костюк В. О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства: підручник / В. О. Костюк; Харків. нац. ун-т міськ. гос-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. – 2018. – 233с.
2. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник / Г. В. Савицька. – Київ : Знання, 2004. – 654 с.
3. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства: навч. посібник / Н. В. Тарасенко. – Київ : Алерта, 2003. – 485 с.

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ТА ПРИБУТКУ

Є. Ю. ГНАТЧЕНКО, канд. екон. наук, доцент, М. І. ЖУРА

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Прибуток грає одну з найважливіших ролей посеред основних факторів економічної діяльності будь-якого підприємства. Можна точно зробити висновок, що прибуток є основною метою у підприємницькій діяльності.

Здатність підприємства приносити достатній прибуток показує наскільки ефективно функціонує підприємство, залежності від видів діяльності, цього підприємства, узгоджено вимогам сучасного ринку та в організаційно-правовим нормам.

Прибуток грає одну з найважливіших ролей посеред основних факторів економічної діяльності будь-якого підприємства. Можна точно зробити висновок, що прибуток є основною метою у підприємницькій діяльності.

Здатність підприємства приносити достатній прибуток показує наскільки ефективно функціонує підприємство, взаємності від видів діяльності, цього підприємства, узгоджено вимогам сучасного ринку та в організаційно-правовим нормам.

Прибуток – це кінцевий фінансовий результат підприємства за певний період, який створює фундамент для його розростання й заохочує чергову виробничу діяльність.

Отже, можна сказати, що для того, щоб покращити фінансовий стан підприємства та одержати більше прибутку – треба якомога більше підприємству випускати найрентабельнішу продукцію.

Виходячи зі сказаного вище, робимо висновок, що прибуток один з найголовніших цілей для будь-якого підприємства. Він, однозначно, служить фундаментом для подальшого розвитку і забезпечує джерело коштів задля цього.

Можна виділити деякі стратегічні плани, для того, щоб збільшити постачання грошових коштів – збільшення прибутку. Але для таких цілей також, однозначно, треба враховувати і всі витрати, які можуть з'явитися у процесі роботи компанії взагалі. Найбільш менш затратним та безпечним варіантом є – фінансування із власного накопиченого прибутку. Ризик такого варіанта визначається тільки у втраті вартості вкладених коштів. Можна, наприклад, взяти кредит. Для цього потрібно залучити зовнішніх інвесторів. У такому випадку треба готуватись до повертання із прибутку, який можна виручити в майбутньому та коштів, які отримали, та сплатити кредит. Якщо сприяти фінансуванню через продаж частки власності підприємства – це суті не змінить: або зростання чистого доходу окупує вкладання, або треба чекати не розвиток, а збиток. Також можна спробувати продати, все ж таки, частку власного майна. Але, якщо діяти таким чином, то разом із власним майном будуть втрачатися і доходи, бо можна було, з іншої сторони, це майно використовувати та отримувати з нього деякий дохід. Таке падіння можливо буде компенсувати тільки, якщо буде зростати загальний, основний прибуток.

Таким чином є варіант забезпечення залученими коштами приватну організацію задля її розвитку.

Витрати – це зниження масштабу фізичних вартостей, коштів тощо, які

трапляються в ході навмисної людської діяльності; теж витрати можна інтерпретувати як скорочення деяких ресурсів в різноманітних фізіологічних процесах.

Розглядаючи більшість джерел, витратами прийнято вважати розмір ресурсів, які допомагають спросити вирішення у грошових вимірах, використаних в процесі господарської діяльності за деякий проміжок часу. Це вартісна оцінка ресурсів, якщо розглянути витрати більш простою мовою.

Витрати можна розділити на основні та накладні, якщо розцінювати їх зі сторони економічної ролі.

Основними витратами вважають витрати, які невимушено зв'язані з виробничими процесами виготовлення продукції, виконанням робіт чи наданням послуг. Інакшою мовою можна сказати, що основні витрати – це витрачені ресурси, використання яких прямо пов'язане з випуском та виготовленням продукції.

Накладні витрати – це витрати, які утворюються у зв'язку з організацією, обслуговуванням виробництва та управлінням цим виробництвом чи організацією. Це додаткові до основних витрат витрати, необхідні для забезпечення процесів виробництва, які пов'язані з управлінням, обслуговуванням, утриманням та експлуатацією обладнання плюс ненормовані витрати: шлюб, штрафи, пеня, % і т.д.

Слід зробити висновок, що непрямі витрати пов'язані безпосередньо з виробництвом декількох видів продукції або послуг, і частіше їх або неможливо зовсім віднести до якихось окремих, конкретних видів, або це зробити видається можливим, але не є доцільним, через незначні суми витрат даного виду та складності у точному визначенні той їх частини, яка приходить на кожний вид продукції.

Щоб перевірити наскільки ефективно ведуться справи, доцільним буде зробити порівняння прибутку, який запланували з тим, який отримали. Для кращого розуміння і оптимізування системи фінансово-економічних процесів ізсередини та, деяким чином, зовнішнього середовища організації, прийнято використовувати спеціальні методики, включно факторний аналіз. Мета такого аналізу, насамперед, полягає у тому, щоб оцінити вплив усіх факторів системи економіки окремо на суму кінцевого прибутку. Так буде доцільно робити – порівнювати одноіменні строки звіту про прибутки і збитки (ОПУ) в базисному і минулому періоді. Але цей прийом не дає повної чіткості у результатах, бо буває важко визначити ступінь впливу жодного з факторів осторонь.

Від рішень оптимізації витрат залежить те, наскільки буде ефективніша діяльність організації. Це стає найважливішим фактором та фундаментом задля конкурентоспроможності та забезпечення стабільного розвитку. Витрати є необхідними умовами для функціонування підприємства, їх кількість та якість спричиняють сильний вплив на формування фінансових результатів.

У сьогоденні існує багато методів та рішень саме для оптимізації витрат та прибутку для подальшого розростання підприємства. Саме такі рішення на базі знань вчених ми розглянемо далі.

Зараз надбали розрізт усілякі концепти для управління витратами на підприємствах, щоб оптимізувати ресурси, задля досягнення плідного функціонування. Управлінцям щодалі проблематично визначити – як сумісно існують різні заходи, інструменти та методи один з одними, якими є сильні та слабкі сторони притаманні тим, чи іншим нововведенням в системі управління витратами. Вченими аналізуються деякі системи: якісь уже схвально показали себе після введення в функціонування, а якісь тільки-но переносять стадію випробування, з результатів котрих стане зрозумілим чи видасться можливим їх використання в подальшому. До таких систем відносяться: Standard costing (СК); Direct costing (ДК); Target costing (ТК); Kaizen costing (КК); ABC – costing; Theory of constraints (ТОС).

Нормативний метод обрахунку витрат та формування повної собівартості являється фундаментом standard costing. Його найголовніші функції – контролювання рівня витрат, знаходження відхилень, аналізування причин, які можуть виникнути. Фундаментом direct costing є маржинальний заход управління витратами та формування часткової собівартості. Основна його функція – планувати та керувати витратами і фінансовим результатом.

Використання певних засобів вимагає чіткого поділу умовно-постійних витрат на змінні та постійні складові, щоб визначити величину маржинальних витрат та маржинального доходу й більш простим являється метод «вищої і нижчої» крапок.

Target costing – управління витратами на момент стадії проектування новітньої продукції, чи поліпшення устарілих виробів. ABC – costing (Activity Based Costing) – диференційний спосіб розрахунку та обліку собівартості, який визначається обліком витрат по функціям. Основною задачею ТОС являється виявлення ресурсів і можливостей, яких не вистачає підприємству задля покращення темпів виробництва та зросту прибутку, і розробка заходів для їх мобілізації при нинішніх ринкових обмеженнях.